

KAMIANNA VOŇAJÚCA MEDOM

Vzdialenosť: 2 km

Čas: 40 minút

1.

Trasa questu vedie cez Kamiannu – nevelkú obec známu včelárskymi tradíciami, ktorá sa nachádza neďaleko mesta Krynica-Zdroj v Malopoľsku. Počas putovania spoznáte dejiny Kamiannej a dozviete sa niečo o včelárstve. Prístup je zo štátnej cesty č. 75, smer Krynica-Zdroj, v obci Labowa odbočte doľava alebo z krajskej cesty č. 981, smer Krynica-Zdroj, odbočte doprava v obci Polany. Quest sa začína pri Múzeu včelárstva, ktoré sa nachádza pri hlavnej ceste prechádzajúcej cez obec, povyššie turistickej informácie a parkoviska, kde môžete odstaviť auto.

Vitaj v obci Kamianna drahý turista,
včelárska dedina pre Teba mnohé atrakcie chystá.
Podľa legendy už v 14. storočí sem prišli Lemkovia.
Hľadali tu zlato a takú dostali nápoved':
„Ostaň tam, kde zlato na kameni sa rodí.“
Našli zlaté kvapky šťavy, bola to medovica.
Dodnes je toto miesto známe medovicovým medom,
dokonca Ján Pavol II. veľmi rád ho jedol.
Každý rok po zbere posielala delegáciu Kamianna,
išla až do Vatikánu, kde spievala „Hosana!“
a pápežovi Poliakovi niesli sladké dary z lásky,
aby si mohol vychutnať med ďaleko od vlasti.
V Múzeu včelárstva ešte viac sa dozvieš
ak máš čas, chvíľu si tam posed'.
Dvere sú zamknuté? Nenechaj sa prekvapiť,
kľúče sú v recepcii Domu včelára.

Úloha 1.

Patrónom múzea je kňaz Henryk _ _ _ _ _ .

Vyššie 35 rokov miestny farár, známa osobnosť.

Kňaz tu od roku 1960 úradoval,

nielen včely ale aj kravy choval.

Úloha 2.

**Kým pôjdeš ďalej, pozri sa ešte hore cestou,
odtiaľ vychádzajú oddiely a pred ohňom chránia mesto.**

Dom pre _ _ _ _ _ obyvatelia za 63 dní postavili.

Bola to podmienka, aby vládnuci peniaze na rozvoj dediny prideli.

Zdalo sa, že postaviť dom v takom čase nie je možné,

ale predsa len už 22. júla 1973 bola budova hotová a stojí dodnes!

2.

Úloha 1.

Ďalej sa vyber cestou dole, smerom k parkovisku,
prejdi popri úľoch na základoch nového nedokončeného domu včelára
postavené,
tento projekt sa bohužiaľ kňazovi nevydaril,
keď skončil komunizmus, peniaze na stavbu chýbali.
Pod bližšie k fontáne, pred domom včelára stojí,
každý tu vždy chvíľu s úctou postojí.

Sú tu krčma, hotel, lyžiarsky vleč vzadu na svahu.

**Pri fontáne je informácia, že dom bol otvorený v
_____ tretom roku.**

Usilovne ho postavili samotní včelári.

Dnes tu majú schôdze, konferencie a stretnutia.

**Na druhej strane ulice tmavý drevený dom stojí,
kedysi to bola fara, dnes sa len zriedka otvorí.**

**Zaklop. Speváčka Urszula Rojek Ti rada niečo porozpráva,
ak len je doma, nie vo Viedni alebo na koncertnom turné.**

3.

Úloha 1.

Ďalej sa vyber tam, kde sú cyklistické značky,
je tu parkovisko a mapy so zaznačenými chodníkmi.
V turistickej informácii, ktorá sa tu nachádza
si môžeš vypočítať o Kamiannej ďalšie rozprávanie.
Keď už všetko prečítaš, na druhú stranu rieky prejdi,
Panna Mária má dobré srdce a všetkým pomôže.

Pozri sa na čiernu tabuľu, tá Ti porozpráva,

že v roku 1947 z Kamiannej odišli _____ .

V skutočnosti väčšina z nich zmizla už v apríli 1945.

**Vtedy 56 lemkovských rodín opustilo rodnú zem,
presťahovali sa do ukrajinského Zinkova,
ale tu sa pamäť o nich navždy uchová.**

Úloha 2.

**V 47. roku tu už len 8 lemkovských rodín bývalo,
presídlili ich do Dolného Sliezska v rámci Akcie Visla. Veľa po nich zo-
stalo.**

Na ich miesto sa prisťahovali Gorali z Gorcov a _____ .

Sú tu dodnes, nosia goralské kroje, hoci tu nemali korene.

Úloha 3.

**Hore stojí pekný drevený kostol – rímskokatolícky dnes,
kedysi bol pravoslávny. Vedľa dodnes stojí rovnoramenný unitársky
križ, pamiatka po druhom
gréckokatolíckom chráme, ktorý bol do Bukowca presťahovaný,
čiže cerkvi Sv. _____ , to všetko Ti tabuľka čo je vedľa
oznami.**

Nahliadni do vnútra kostola, je tam drevené vybavenie,

4.

Úloha 1.

autorom je Jan Stefaniak, ktorý si za to zaslúžil nie jedno ocenenie.

Ak sem ale prídeš v čase, keď je kostol zamknutý,

v obchode s medom vo včelíne Barc

klúč bude dostupný.

V kostole sa pozri na Krížovú cestu, nechýba tu niečo?

Na predposlednom obraze pod krížom Sv. Ján apoštol nie je vyobrazený.

Jan Stefaniak zomrel v roku 1985 a povára sa o ňom,

že v celom kostole len svojho patróna nestihol vyrezať.

Všimni si tiež lokálny ráz všetkých obrazov. Panna Mária kráľovná včelínov je na oltári naľavo.

Pri kostole cez včelína bránu ďalej nahor stúpaj,

tam na svahu na tom kopci stoja úle ako dúha.

Pozri sa na včelie domy. Zaboč doprava tam, kde stojí „pokladnička“
včelín

a rezko pokračuj smerom k veľkým figúram dreveným.

Stoja tu a strážia úle, chránia ich pred medvedmi.

Teraz choď na koniec cesty, potom hore po schodoch.

Dolu sídli včelí skanzen, tam nestretníš žiadnu včelu,

avšak hore za potravou včielky bzučia cez deň smelo.

Tam kde včely žijú v úľoch na lavičke chvíľu posed'.

O brtníkoch a včelároch takmer všetko sa dozved'.

Brtníci hľadali včelí med ako medvede v lese na stromoch.

Je to staré remeslo, najstarší brt pochádza z desiateho storočia.

Keďže také branie medu prinášalo často požiar,

v 19. storočí toto zamestnanie zakázal ruský cár.

Vtedy ale vznikli včelári, úle a včelíny, aké všetci poznajú,

človek a včely od tých čias dobre spolunažívajú.

Včelár včely dymom nevyháňa, stavia im aj nové úle,

v týchto včelích domoch ich starostlivo chová.

Všetky včelie výrobky majú úžasné vlastnosti.

Med, vosk, propolis – to sú drahé tovary.

Včely lietajú len cez deň, podľa slnka riadia lety.

Vďaka tomu každá včela správne domov priletí.

Vidíš úle pri plote? Je tam patrón včelárov,

tri postavy Sv. Ambróza, diela poľských rezbárov,

ktorí pochádzajú z mesta _ _ _ _ _ (Nowy Targ). Ten,

kto čítať dokáže

ten na figúrach nájde údaje a bude naozaj v obraze.

Úloha 2.

Pozri sa ešte na všetky úle, ktoré stoja nad cestou, prevládajú tam tri farby: žltá, _ _ _ _ _ a _ _ _ _ _ .

5.

Úloha 1.

Ďalej chod' smerom ku kaviarni cez drevený most, je tu včelín Barc , tu sa môžeš dobre najesť, cíť sa ako host'. Potom zaboč doprava, kde schody z dreva hore utekajú, tam sa Múzeum včelárstva a iné atrakcie skrývajú.

Prvý zľava je obchod s produktmi z medu, ktoré sa v Kamiannej tradične vyrábajú. Ďalej vedie Galériu Sv. Ambróza Jozef _ _ _ _ _ , nájdete tam sochy a obrazy, autori sú rozliční.

Úloha 2.

Medicínska informačná tabuľa - _ _ _ _ _ hneď vedľa tu je, o liečivých účinkoch včelích produktov všetkých informuje. Ak sa Ti drahý priateľ vôňa vosku páči viac než trošku, vo voskovni si môžeš odliat' sviečku z včelieho vosku. Je tu tiež laboratórium, tu sa hmyz opatrne umelo oplodní, preto sa nemusíme obávať, že nám horský mráz všetky včely vyhubí. Včelári tým tiež dbajú o čistotu druhu, čo tu žije, pretože tento druh v miestnych podmienkach ľahko prežije.

6.

Úloha 1.

Videl si už všetko? Teraz svoje kroky nasmeruj hore až k samotnej vozovke, tam odboč doprava. Obíd' stredisko otca Honoráta a pokračuj rezko až k ostrej zákrute napravo, chod' ďalej za cestou. S asfaltom sa rozlúč a navštív cintorín, tu odpočívajú tí, o ktorých Kamianna nikdy nezabudne.

Tu, kde sa kedysi v cerkvi Sv. Paraskevvy omše konali, bol v roku 2011 kňaz Ostach pochovaný.

Vedľa leží kňaz Mikolaj _ _ _ _ _ ,

bol to posledný v Kamiannej farár gréckokatolícky.

Tak a už je koniec, toto je náš cieľ.

Uhádol si všetko? Ako sa nazýva miestny druh včiel?